

Encyklopedia Solidarności

<https://encysol.pl/es/encyklopedia/hasla-rzeczowe/43734,Szczecinski-Klub-Katolikow-im-Michala-Platera-Zyberka.html>
19.05.2024, 08:58

Szczeciński Klub Katolików im. Michała Platera-Zyberka

Hasło wydrukowane w **Tom V**

Szczeciński Klub Katolików im. Michała Platera-Zyberka, pierwszy Klub Inteligencji Katolickiej w Szczecinie powołano w okresie tzw. odwilży październikowej 1956 przy kościele św. Andrzeja Boboli przy ul. Pocztovej. Prezesem Zarządu Tymczasowego został sędzia Roman Barcikowski, wiceprezesem Edmund Bilicki, kościelnym opiekunem o. dr Władysław Siwek SJ. VII 1957 lokalne władze (Prezydium Wojewódzkiej Rady Narodowej w Szczecinie) wydały odmowną decyzję ws. rejestracji organizacji. W latach 60. i 70. środowisko katolików świeckich związanych z parafią św. Andrzeja Boboli w Szczecinie utrzymywało kontakty nieformalne, oficjalna działalność była prowadzona pod szyldem Duszpasterstwa Akademickiego. W latach 60. i 70. za pośrednictwem kościoła kilkakrotnie podejmowano sondażowe rozmowy z władzami ws. możliwości utworzenia szczecińskiego KIK-u, odpowiedź zawsze była odmowna. 9 X 1980 w sali DA przy kościele św. A. Boboli zebranie założycielskie Szczecińskiego Klubu Katolików. Pod deklaracją założycielską podpisały się 54 osoby. Przyjęto statut oraz wybrano Tymczasowy Zarząd w składzie: E. Bilicki (prezes), Przemysław Fenrych, Michał Plater-Zyberk, Antoni Zieliński, Wojciech Gołąb. Po powołaniu stałego Zarządu E. Bilicki pozostał prezesem, P. Fenrych wiceprezesem odpowiedzialnym za program klubu, a W. Gołąb wiceprezesem ds. organizacyjnych. Wniosek o rejestrację wpłynął do Urzędu Wojewódzkiego w Szczecinie z datą 21 X 1980. Po dokonaniu w statucie zmian zgłoszonych przez władze klub został zarejestrowany 4 XII 1980. Jego siedzibą były pomieszczenia parafialne przy kościele przy ul. Pocztovej. Ze strony duchownych opiekę nad klubem objął bp pomocniczy diecezji szczecińsko-kamieńskiej Stanisław Stefanek, kapelanem został proboszcz parafii św. A. Boboli o. Mieczysław Beresiński SJ. SKK mimo innej nazwy należał do

ogólnopolskiego ruchu Klubów Inteligencji Katolickiej. Z założenia miał skupiać szersze grono zainteresowanych, w tym środowiska robotnicze (stąd różnica w nazwie, która była jednocześnie podkreśleniem regionalnego charakteru stowarzyszenia). W następnych latach klub rozwinął działalność na terenie Szczecina, Stargardu Szczecińskiego oraz Świnoujścia, w szczytowym momencie liczył ok. 500 członków. Jego członkowie organizowali dyskusje i wykłady na tematy religijne, społ.-polit., historyczne, które przyciągały każdorazowo kilkaset osób. Na zaproszenie SKK wykłady w Szczecinie wygłaszali m.in. Julian Auleytner, Władysław Siła-Nowicki, Józefa Hennelowa, Tadeusz Mazowiecki, o. H. Czuma SJ, Andrzej Micewski, ks. Stanisław Miecznikowski, o. Jacek Salij OP, o. Paweł Szczaniecki OSB, ks. Witold Andrzejewski, o. Jan Andrzej Kłoczowski OP, Jerzy Turowicz, Kazimierz Wóycicki, Jerzy Kłoczowski, Stefan Wilkanowicz, Tomasz Strzembosz. Ważne miejsce w dyskusjach oraz działalności klubu zajmowała etyka pracy (1981 nawiązano w tej sprawie współpracę z Międzyzakładową Komisją Robotniczą/Zarządem Regionu „S” Pomorza Zachodniego), duszpasterstwo ludzi pracy oraz ochrona życia poczętego. Z inicjatywy SKK w kościołach odbywały się spotkania z lokalnymi liderami „S”, w tym z Marianem Jurczykiem i Stanisławem Wądołowskim. Klub pełnił również rolę pośrednika pomiędzy działaczami nowego związku a Kościołem. Członkowie klubu w większości byli zaangażowani w działalność „S” i pełnili w związku różne funkcje. W 11-osobowym Prezydium Zarządu Regionu „S” Pomorza Zachodniego znalazło się czterech członków założycieli SKK: Mieczysław Ustasiak (po przejściu S. Wądołowskiego na stanowisko wiceprzewodniczącego Komisji Krajowej został wiceprzewodniczącym ZR), P. Fenrych, Jan Tarnowski oraz Ewaryst Waligórski. Po 13 XII 1981 wielu członków klubu zostało internowanych, w tym: P. Fenrych, E. Waligórski, J. Tarnowski, Kazimierz Nowotarski, Jan Denisewicz, Maria Matjanowska, Leszek Duklanowski, Wojciech Duklanowski, F. Łuczko, M. Ustasiak aresztowany i skazany na 4 lata więzienia (odsiedział rok) za organizację strajku w Stoczni Szczecińskiej im. A. Warskiego. W stanie wojennym klub nie został zawieszony. Rozwinięto działalność charytatywną adresowaną do internowanych i ich rodzin. 1983 SKK

zorganizował ogólnopolskie sympozjum w Maszewie poświęcone problematyce etyki pracy. 13 III 1984 r. władze wojewódzkie, negatywnie oceniając działalność P. Fenrycha w Zarządzie SKK, podjęły decyzję o jego administracyjnym rozwiązaniu. Funkcje w Zarządzie Tymczasowym objęli członkowie Komisji Rewizyjnej: Krystyna Bodnar, A. Zieliński oraz Tadeusz Mutko. 26 III 1984 złożono w Urzędzie Wojewódzkim w Szczecinie odwołanie od tej decyzji. Postępowanie odwoławcze umorzono na skutek odbycia w SKK wyborów nowego Zarządu. W jego skład weszło 7 osób z poprzedniego składu, nie zmienił się prezes, zabrakło natomiast P. Fenrycha (na stanowisku wiceprezesa zastąpił go Bogusław Piskorski), który sam zrezygnował z kandydowania, jednak wciąż pozostał aktywnym działaczem i nadal odpowiadał za realizację programu klubu. 1986 klubowi nadano imię Michała Platera-Zyberka (współzałożyciela stowarzyszenia zmarłego tragicznie w II 1981). IX 1988 członkowie SKK wspierali utworzenie Międzyzakładowego Komitetu Organizacyjnego „S” Pomorza Zachodniego. 23 III 1989 SKK współtworzył Obywatelski Komitet Porozumiewawczy „S” Regionu Pomorze Zachodnie. Przewodniczącym OKP został członek SKK Mieczysław Ustasiak. Kandydatami OKP do Senatu w wyborach czerwcowych 1989 w okręgu szczecińskim byli Ustasiak i prezes SKK E. Bilicki (oba zdobyli mandaty; E. Bilicki zrezygnował wówczas z prezesostwa stowarzyszenia). SKK kontynuował działalność po 1989. Kolejnymi prezesami klubu po E. Bilickim byli: Wojciech Gołąb, Przemysław Fenrych, Krystyna Bodnar, Andrzej Bering. Formalnie stowarzyszenie istnieje do dziś, od kilku lat nie prowadzi jednak aktywnej działalności.

Michał Siedziako

[Region Pomorze Zachodnie, Szczecin](#)

[Poprzedni Strona](#)
[Następny Strona](#)

[Zgłoś błąd](#)